

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemajo mesečno . . . 1-30

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 3) v
za dva- in večkrat . . . 25.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izveniši no-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne brailnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vsi Italijanski napadi z največjimi izgubami odbiti. - Uspešni polet naših pomorskih letalcev. - Močni ruski napadi pri Berestečku odbiti.

Italijanski katoličani.

V tako pisano zmedo italijanskih političnih strank je spravila sedanja svetovna vojna vsaj v enem oziru edinstvo in soglasje: Vse italijanske stranke, izvzemši strogo marksistično socialno demokracijo, so tačas vojne stranke, t. j. pristaši iredentizma. V mirni dobi so slikali italijanski diplomati iredentistično skupino kot skupino fantazov, ki nima nobene opore ne v vladi ne v ljudstvu. Sedanja vojna je pa dokazala, da so gojile več ali manj vse italijanske parlamentarne stranke iredentistične težnje; da, celo marksistični socialni demokrati soglašajo z ostalimi strankami glede iredentističnih ciljev, le glede izbire sredstev so drugega mnenja.

V tem početju strank imajo italijanski katoličani zelo težko stališče. Ako se odkrito in brez pridržka postavijo na stran »Italia irredenta«, morajo biti dosledno tudi pristaši in pospeševalci ropa cerkvene države, izvršenega po sedanjih piemontskih in garibaldinski Italiji. Ako pa bi zavzeli tej irredenti nasprotno stališče, bi prišli med ljudstvom na glas veleizdajalcev, pri čemer bi zelo trpel tudi ugled Cerkve in sv. stolice. Da se izognejo enemu in drugemu, je dal papež Pij IX. po prvem ropu cerkvene države leta 1860. in po roparski osvojitvi Rima leta 1870. italijanskim katoličanom napotek, da se vzdrže vsakega sodelovanja v javnem političnem življenju, da se ne udeležujejo volitev in se tako oproste vsake odgovornosti glede notranje in zunanje politike Italije. Pravno stališče sv. stolice nasproti Italiji je jasno in nedvoumno: a eni strani sv. stolice ignorira italijanskega kralja in njegovo vladu, v kolikor sta se bila le-ta polastila cerkvene države in posebno papeževne prestolnice Rima; med piemontsko kraljevo hišo kot tako in njeno vladu ter med sveto stolico ni nikakih diplomatskih odnosov. S tem se sveta stolica izogiba vsaki odgovornosti za to, kar je piemontska kraljeva hiša napravila iz Italije in italijanskega naroda. Na drugi strani pa sveta stolica priznava dejstvo, da ima italijansko ljudstvo, ki je združeno v italijanskem kraljestvu, svojo vrhovno svetno oblast v sedanjem italijanskem kralju in njegovi vladi, prav tako, kakor je Jezus Kristus priznal oblast rimskega cesarja Tiberija nad Palestino kot zakonito dejstvo in iz tega izvajal moralno dolžnost podložnikov, dati cesarju, kar je cesarjevega. Iz tega priznanja dejanskega, s pravnimi posledicami zvezanega razmerja pa še nikakor ne sledi, da je postala krivica, ki jo je bila storila piemontska kraljeva hiša in njena vlada sv. stolici, pravica. Kajti krivico, z zlim namenom ustvarjeno posestno stanje, more kot posestno stanje samo ob sebi pač imeti gotove pravne posledice, nikoli pa ne more postati zakonita lastnina. To je pravno načelo naravnega prava, ki je važno tako v civilnem kakor tudi v državnem pravu.

Dokler je parlamentarno življenje v Italiji obvladoval boj med konservativno, toda cerkvi sovražno čisto piemontsko stranko ter med liberalnimi meščanskimi strankami, italijanski katoličani niso imeli povoda, poseči v parlamentarno življenje strank. To je bila politična doba pod vladu Pija IX. in približno v prvem desetletju vladu Leona XIII. Ko so pa v devetdesetih letih minolega stoletja italijanski skozi-prostozidarski republikanci in socialni demokrati nastopili pri volitvah za državni zbor s svojimi lastnimi kandidati, ki so bili Cerkvi še bolj sovražni nego omenjene meščanske stranke, je to napotilo sveto stolico, da je dala potem škofov italijanskim katoličanom od slučaja do slučaja dovoljenje, da s svojimi glasovi podpirajo Cerkvi manj sovražne ali celo zmerne, katoličanom prijazne konservativce

proti njihovim, Cerkvi naravnost sovražnim nasprotnikom. Na enak način so se udeleževali katoličani tudi občinskih volitev in volitev v provincialne zastope, in to toliko bolj, ker občinski in provincialni zastopi ne odločajo v državnih koristih in visoki politiki, marveč o drugih stvareh, ki so katoličanom zelo blizu, med drugim posebno o šolski politiki.

Iz te, četudi le posredne udeležbe italijanskih katoličanov pri volitvah v državni zbor, kakor tudi pri provincialni in občinski upravi je pa zanje nehoti nastalo novo stališče in nova odgovornost za usodo njihove, po piemontski dinastiji ustvarjene nove domovine. Močno naraščanje socialnodemokratskega gibanja v Italiji, neomejeno širjenje čisto prostozidarske republikanske agitacije v Rimu samem, kjer je prostozidarstvo pod vodstvom prejšnjega župana Nathana, Mazzinijevega nezakonskega sina, nesramno napadlo katoliško Cerkve in njenega vrhovnega poglavarja, — je prisililo rimske katoličane, poiskati si političnih zaveznikov. In le-te so našli pri zadnjih rimskih občinskih volitvah v stranki nacionalistov. Le-ti so na italijanskem isto, kar so francoski nacionalisti na francoskem. Ne zastopajo samočistih katoliških interesov, marveč v prvi vrsti narodne, torej državne. S tem so postali italijanski katoličani nehoti pospeševalci najstrožje irredentistične smeri.

Prav to, kar velja glede razmerja italijanskih katoličanov do nacionalistov v Rimu, se more reči tudi glede razmerja severoitalijanskih katoličanov do tamošnjih konservativcev in liberalcev. Tako v italijanskem parlamentu sicer ni katoliške stranke, pač pa mnogoštevilni, s katoliško pomočjo izvoljeni parlamentarci, ki so zelo narodnega, torej irredentističnega mišljenja. Eden izmed teh je sedanjí minister Meda, katerega mnogi po krivem označujejo kot zastopnika italijanskih katoličanov v ministertvu.

Tisti katoličani, ki so se ves čas odvrčali od vrveže parlamentarnih strank in katerih publicistična glasila — najvažnejše je »Unita Catholica« v Florenci — zastopajo čisto cerkvene ne pa državnih interesov, ne zavzemajo nasproti sedanjemu razvoju notranje in zunanje politike v Italiji naravnost sovražnega, vendar pa zelo skeptično stališče. V nasprotju z nacionalističnimi, katoličanom prijaznimi trstovskimi listi so ta čisto katoliška glasila resno svarila pred vojno proti Avstriji in so morala zato mnogo trpeti. A kdo ve, če jim zgodovina ne bo dala nazadnje prav?

Vojska z Italije.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. julija. Uradno:

Sovražnik je nadaljeval svoje ljute napade proti našim postojankam južno od Valtugana in pri Paneveggio in Pellegrino brez vsakega uspeha. V ranih jutranjih urah je napredovalo več italijanskih bataljonov iz C. Maora na mejnem grebenu, kjer so dvakrat napadli. Sovražnik je moral obakrat bežati z največjimi izgubami zanj.

Na Monte Zebio so se dopoldne izjavili štirje suaki, popoldne so ponovili Italijani še dvakrat napad na severno krilo naše bojne črte, odbili smo jih zopet z največjimi izgubami za nje.

Na višinah severno in južno od Paneveggio smo odbili tri napade. Dva napada sta se zrušila v našem ognju ponoči, in sicer eden na Fedajo, drugi pa na višine južno od Pellegrino.

Na koroški in na bojni črti pri Soči nobenega važnega dogodka.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Dogodki na morju.

Dunaj, 24. julija. (K. u.) Skupina morskih letal je danes ponoči metala zelo učinkujoče težke, lahke in zažigalne bombe na vojaške naprave v St. Giorgio di Nogara, Borgo in v Tržiču. Opazovali so več močnih požarov. Kljub najljutejšemu obstreljevanju so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

Poveljstvo mornarice.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 21. julija. Ker je sovražna artiljerija stalno obstreljevala Alo in druge kraje v Adižki dolini s težkimi granatami, je naša artiljerija včeraj naprila svoj ogenj na Rivo, Arco in Rovereto, kjer je povzročila požare in s svojim zapornim ognjem preprečila gašenje.

V zgornji Pozijski dolini je poizkušal sovražnik z neprestanim delovanjem manjših oddelkov ovirati naše čete pri utrjevanju osvojenih postojank, a je bil vselej s težkimi izgubami odbit. Osvojili smo nadalje sovražne järke na severnem pobočju Monte Maja. Naše postojanke na zgornjem koncu Rio Costeana (zgornja Boitska dolina) je sovražna artiljerija močno obstreljevala, ne da bi nam prizadela kako škodo.

Ob Soči artiljerijski dvoboj. Sovražna artiljerija je obstreljevala Tržič. V odgovor je naša obstreljevala kraje Dobrdo, Jamlje, Ilondar in Sv. Ivan.

Odstavljeni laški generali.

Lučano, 24. julija. Italijanski generalni poročnik Roffi in italijanski generalni majorji Santangelo, Gianni, Catalano in Brianti so stavljeni na dispozicijo.

Labi pogrešajo 28 ladij.

Lučano, 24. jul. Listi razpravljajo o delovanju sovražnih podmorskih čolnov v Sredozemskem morju. Od 1. do 15. t. m. ni došlo v Genovo 18. v ostala italijanska pristanišča pa 10 ladij, ki so jih pričakovali.

Dr. Fabio Filzi usmrčen.

Inomest, 24. julija. Kakor poročajo »Tiroler Stimmen«, je bil s poslancem dr. Battisti-jem usmrčen tudi z njim skupno ujeti roverski odvetniški koncipient dr. Fabio Filzi. Oba izdajalca sta bila obsojena na smrt na večalih in je obsodbo izvršil krvnik Lang. Dr. Battisti je bil civilno poročen z Italijanko iz kraljestva, socialistinjo dr. Ernesto Bittanti. Imela sta dva otroka.

Na glavo Battistija se ni razpisala nagrada.

Dunaj, 25. julija. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana: Italijanski listi trde, da je bila razpisana na prijete Battistija visoka nagrada. Kar laško časopisje trdi, ne odgovarja resnici, ker se z naše strani ni razpisala nobena nagrada za Battistija ali za kakega drugega veleizdajalca.

Zažigalne bombe za uničenje žive.

Milan, 24. julija. (K. u.) Kakor poroča »Corriere della Sera«, so zažigalne bombe, katerih se poslužujejo Francozi, da uničujejo bolgarske žetev v bitolskem ozemlju, iznašli Italijani. Te bombe so zelo lahke in imajo v sebi tvarino, ki, ko pade bomba na tla, gori s plamenom četrt ure. Zunanji minister je svojočasno ponudil to iznajdbo Srbiji in nato Franciji, da bi mogli uničevati sovražno žetev, vendar se je dobava bomb zakasnila.

Italija in Nemčija.

Rotterdam, 24. julija. »Idea Nazionale« piše, da so se odnošaji med Nemčijo in Italijo skrajno poosttrili, spominjajo na avstrijsko-italijanske odnošaje v zadnjih dveh mesecih pred napovedjo vojske.

Laško časopisje hujska proti Nemčiji.

Berlin, 24. jul. (K. u.) »Norddeutsche Allgemeine Ztg.« piše: V gonji laškega časopisja proti Nemčiji se posebno opozarja na »novi odlok« belgijskega generalnega guvernerja barona pl. Bissinga, ki naj bi bil odredil, da je prepovedano za orožje sposobnim Italijanom zapuščati Belgijo; nadzorovanje za orožje sposobnih Belgijcev se je razširilo tudi na Italijane. To kar trde Italijani, ne odgovarja položaju. Italijanski državljani v Belgiji se morajo, odkar so se prekinile diplomatske zveze med Italijo in Nemčijo, vsak mesec javiti pri zglasovalnem uradu, te določbe niso poosttrili; izdala se tudi ni načelna prepoved, da bi Italijani ne smeli potovati iz Belgije. O predlogih glede na potovanje iz dežele odloči generalna guvernerja v vsakem posameznem slučaju upoštevajoč državne koristi.

Italijanski ministrski svet.

Lučano, 25. julija. (K. u.) Danes je napovedan italijanski ministrski svet.

Omejitve italijanskega prometa ob meji.

Curih, 24. julija. (K. u.) Italijanska vlada je zelo omejila prekoračenje meje in ga najstrožje nadzoruje.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 24. julija. Uradno:

Položaj se ni izpremenil. Odbili smo napade Rusov na višinah severno od prelaza Prišopi in pri Lopačevki v Voliniji.

V vzhodni Galiciji južno od Dniestra je preprečil topniški ogenj približevanje sovražnih oddelkov.

Severno od Dniestra so izvajale naše prednje čete uspešno nočne presenetljive napade.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. julija. Veliki glavni stan:

Na severnem delu bojne črte in pri armadi generala grofa pl. Bothmerja, izvzemši bojev patrulj nobenega dogodka. Močne ruske napade smo odbili severozahodno od Berestečka.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 21. julija popoldne. Zapadna fronta: Ob Dvini traja živahni artiljerijski boj dalje. V prostoru severno od stolišča Styra in Lipe so naše čete znova izvedle sunek proti sovražniku; vrгла so ga iz vasi Werben in iz njegovih pripravljenih postojank južno od Werbaa. Zasledujoč poraženega sovražnika so se naše čete polastile prehodov čez Styr. Sovražnik se je umaknil na višine pri Beresteczk. V berestekem prostoru se razvijajo boj. Doslej se je naštel do 50 ujetih častnikov in nad 1600 vojakov. V teh bojih je umrl junaške smrti hrabri polkovni poveljnik polkovnik Tatarov. Začetkom operacij v prvih dneh junija (po starem koledarju) se je Tatarov pri Kozinu južozapadno od Dubna prav posebno odlikoval. Na čelu svojega polka je hitro odločen med morilnim sovražnim ognjem prešel čez reko in prisilil sovražnika v nereden beg.

21. julija zvečer. Ko so hrabre čete generala Saharova zmagale vse težave ob prehodu preko močvirne doline reke Lipe v koncentričnem sovražnem ognju, so vrgle sovražnika, čegar deli so se že brez reda umikali. Naša artiljerija ljuto obstreljuje umikajoče se sovražne kolone. Čete, ki so prekoračile Lipo, so ujele včeraj 1000 sovražnikov in uplenile 10 strojnih pušk in 4 gorske topove, od teh tri z vpregu. Število ujetnikov narašča.

Glasom dopolnilnih poročil presega število v bojih 20. t. m. ob prehodu čez Styr severno od ustja Lipe in dalje na levem bregu Styra ujetih sovražnikov zelo znatno število, ki se je javilo v jutranjem poročilu. Doslej se je našlo 2817 vojakov in 75 častnikov. Razen tega smo 20 t. m. uplenili veliko število strojnih pušk in 3 topove.

V okolici Valeputne (4 km jugozapadno od Kimpolunga) smo pregnali sovražnika s pogorja, ujeli 3 častnike in 155 vojakov ter uplenili 4 strojne puške.

Na severnem bregu Lipe smo uplenili razen že v prejšnjih poročilih javljenih ujetnikov in drugega plena še 49 strojnih pušk, 36 bombometalcev, 80 zabojev z minami in bombami, 60 skrinj izstrelkov, 58 zabojev municije za strojne puške (na pasovih), 3 zaloge artiljerijske municije — samo v enem teh skladišča je bilo 35.570 izstrelkov različnega kalibra —, dalje 5230 granat, ogromno množino puškinih patron, tri žaromete, instrumente, vojno godbo, vojne kuhinje, veliko množino bodeče in telefonske žice z drugim vojnim gradivom.

22. julija. Zahodno bojišče. Na levem krilu postojanke pri Rigi trajajo dalje napadi dalje napadi na nemške čete. Pri vasi Natiški (11 km severovzhodno od Smorgona) se nam je posrečilo, da smo vzeli z uspešnim nočnim presenetljivim napadom del sovražnega jarka. Nemško težko topništvo je obstrlevalo najlutejše odsek vzhodno od Baranovičev. Južno od Lipe so vrgle naše čete sovražnika še dije nazaj. Napredovale so čez trg Berestečko in pridobivajo na prostoru proti zahodu. Čete generala Laharova so ujele 20. in 21. julija nad 300 častnikov, med njimi 1 generala in 1 polkovnika in nad 12.000 vojakov; število nemških in avstrijskih ujetnikov znaša torej od 16. julija, uštevši častnike, 26.000 mož. Pri vaseh Verben in Plaševu, 5½ km južno od Verbna, na desnem bregu Stira, južno od izliva Lipe, smo obkolili 13. avstrijski brambovski polk; cel polk se je udal.

Galicija. Pri vasi Vorohta, ob cesti Delatin—Marmaros-Sziget, smo iztrgali sovražniku včeraj nekaj višin, ujeli smo več mož in zaplenili tri strojne puške. V isti okolici, zahodno od Jaremčev, smo ujeli neko avstrijsko stotnijo s strojnimi puškami.

22. julija zvečer. Na levem krilu postojank pri Rigi smo se večkrat besno spopadli s sovražnikom. Naše bojne sile so vdrle na več mestih prve črte v sovražne utrdbe. S topovi se je ljuto streljalo na obeh straneh. Na levem bregu reke Lipe pri vasi Sviniače so izvedle naše poizvedovalne čete drzen sunek; ob tej priliki so ujele 1 častnika in 42 mož.

NEMŠKI CESAR ODPOTOVAL NA VZHODNO BOJIŠČE.

Berlin, 24. julija. Wolff javlja: Cesar Viljem se je podal s francoskega na rusko bojišče. V njegovem spremstvu se nahaja načelnik generalnega štaba vojske.

USPEHI NA VZHODNEM BOJIŠČU.

Vojni tiskovni stan, 24. julija. (Poročilo vojnih poročevalcev, odobreno po vojni tiskovnem stanu.) Včerajšnje ruske poizkuse, da bi prodrl z manjšimi oddelki čez mejno gorovje proti prelazu Prislop, smo preprečili in pregnali Ruse z velikimi izgubami zanje. Tudi v ostalih odsekih bojne črte so se posrečila našim četam mala podjetja proti sovražnim postojankam, in sicer se jim je med drugim posrečilo južozahodno od Tarnopola presenetljiv napad z ročnimi granatami na ruske jarke. V Volinji so odbile avstrijske čete napad Rusov pri Lobačevki južno od Lipe; položaj se sicer ni izpremenil.

VELIKANSKE IZGUBE RUSOV.

Lipso, 23. julija. Po uradnih seznamih je izgubila Rusija od zadnje ofenzive do 1. julija 265.000 mož, med njimi 15.000 častnikov. Odkar traja vojska, je bilo ujetih dva milijona Rusov; ravno toliko je bilo mrtvih Rusov ob koncu leta 1915.

RUSI PUSTOŠIJO.

Lvov, 23. julija. Listi poročajo iz prostora pri Kolomeji, da Rusi povsodi, kamor prodro, pustošijo zasedeno ozemlje, zeleno žito kose ali pa je dajo konjem in vojakom enostavno steptati. — Kuryer Lwowski poroča iz Sassowa pri Zloczowu: Bojna črta se vleče tik ob mestu, ki je strašno trpelo po ruski invaziji. Rusi so tu pred svojim odhodom zažgali veliko tovarno za papir in 15 židovskih hiš. — Dalje poročajo listi po »Ruskem Slovu« iz Črnovic: Mesto je kljub temu, da je obstrlejevala ruska artiljerija, le malo poškodovano. Le v mestnem delu razstreljenega mesta je več poslopij porušenih, tako n. pr. neka tovarna, od katere je ostal samo dimnik in nekaj zidov. Mesto je zapuščeno, samo nekaj rumunskih in rusinskih prebivalcev je ostalo, ostalo prebivalstvo je zbežalo. Zelo se čuti pomanjkanje kruha. — Glasom »Tygodnika Illustrovanega« so mesta ob nemški fronti na Litvanskem večinoma le malo poškodovana, dočim je mesto Krewo popolnoma

porušeno. V Smorgonu je zapadni del mesta s kolodvorom in tirom v nemških rokah. Vzhodni del mesta onstran reke je v ruski posesti.

KUROPATKINU OČITAJO, DA NI NASPROTI HINDENBURGU NIČESAR DOSEGEL.

Kodanj, 24. julija. Kuropatkinu so v zadnjem vojnem svetu zelo očitali, ker ni dosegel nobenih uspehov proti Hindenburgu, dasi razpolaga z neštetimi težkimi topovi in s strašnimi množinami streliva. Kuropatkin se je zagovarjal, da čaka, dokler ne bo dobil toliko vojakov, kolikor jih potrebuje za uspešno ofenzivo. Milijone vojakov so dali dozdej le Brusilovu na razpolago. V vojnem svetu se je naglašalo, da je povzročilo Kuropatkinovo obotavljanje med prebivalstvom v zaledju nemir in da sta zato zapustili Rigo zopet dve tretjini prebivalstva.

DRUŽINA GIEROWSKI.

Lvov, 24. julija. »Gazeta Wieczorna« poroča, da je črnoviški guverner dal popisati trideset najboljšim krogom mesta pripadajočih dam, katere bodo internirali v Rusiji, da jih pozneje zamenjajo za mater in sestro izdajalskih bratov Gierowski. Tudi se poroča, da bo starejši brat dr. Roman Gierowski postal tajnik črnoviškega guvernerja.

POMANJKANJE ŽIVIL V TARNO-POLU.

Lvov, 23. julija. »Gazeta Wieczorna« je zvedela po neki osebi, kateri se je bilo posrečilo uiti iz Tarnopola, da vlada v Tarnopolu veliko pomanjkanje živil ter prebivalstvo strada. Beda je velika. Oblasti se čisto nič ne brigajo za aprovizacijo prebivalstva. V mestu je videti mnogo francoskih in japonskih častnikov, posebno inženjerjev, ki grade utrdbe za ruske postojanke. Okolica Zagrobele je izpremenjena v moderno trdnjavo. Utrdbe grade z mrzlično naglico.

PROTINEMŠKE ODREDBE V MOSKVI.

Iz Kodanjske se javlja: »Djen« poroča, da je poveljnik moskovskega vojaškega okraja ustavil nadaljno izdajanje v nemškem jeziku izhajajočega cerkvenega vestnika.

ODSTOP SAZONOVA.

Stockholm, 24. julija. Iz petrograjskih listov glede na odstop Sazonova se vidi, da je njegova bolezen le pretveza, nikakor pa ni pravi vzrok odstopa bivšega ruskega zunanjega ministra. Poslovil se je Sazonov v oblikah, ki so v Rusiji prisile že v navado. Odstop so napovedovali že pred meseci; dejstvo so tako sistematično pripravljali; mali povod je nato zadoščal, da so mu zadali milosten sunek. Posebno zanimivi so razlogi za Sazonov odstop tisti razlogi, ki so jih zadnje čase navajali časopisi, katerim daje vodilno smer pisave ruski ministrski predsednik Stürmer, ki je postal zdaj tudi ruski zunanji minister. Med njimi se nahaja tudi »Novoe Vremja«; ta list je pisal: Sazonov se je, mesto da bi se bil naslanjal na temeljne utrdbe ruske moči, vedno bolj opiral na liberalno navdahnjene organizatorje zmage, ki spravljajo Rusijo vedno bolj v tlačečo odvisnost od posameznih inozemskih velesil. Stürmerjeva naloga bo, da ustvari čisto rusko politiko. Škodljiva slabotna politika Sazonova se je pričela meseca junija 1915, ko se je dovolila spomenica 150 politikov desnice, ki se je, kakor znano, zavzemala za poseben mir, ki naj bi ga Rusija sklenila. Od takrat so spremljevali Sazonova le neuspehi, a umel je vedno, da je z zavednim varanjem javnega mnenja poizkušal ojačiti svoje stališče, ker je pridobil durno s pretvezo liberalnih tendenc zase. Petrograjski politični krogi pravijo, da je odstop Sazonova v zvezi z dvema dejstvi in sicer z izredno pesimističnim razmotrivanjem položaja na bojišču, v zadnjem kronskem svetu v glavnem vojnem stanu in ker se je tudi pesimistično sodilo o pristopu Rumunije, na katerega se je vedno zanašal. Odpust Sazonova pomenja udarec v obraz angleškega veleposlanika Buchanuna, ki ni nikdar prikrival, da posebno želi sodelovanje s Sazonovom. Izsiljevalna politika Buchanana nasproti Rusiji je v zadnjem času desničarje naravnost razljutila. Petrograjski krogi sodijo, da prevzete zunanje ministristva po Stürmerju pomenja le prehod, ki ga pojasnjuje sedanja nejasnost diplomatskega položaja Rusije. Če se mora nagnjenosti do miru tudi presojati previdno, pomenja, o tem naj se ne dvomi, odhod Sazonova, da se ne misli več na brezobzirno izvedbo vojne politike.

PREOSNOVA RUSKE VLADE — ZMAGANJE CARICE?

Stockholm. Vsa nova imenovanja v vladi kažejo, da je zmagala tista dvorna stranka, ki se zbira okoli carice. Merodajni ukrepi so se šele sklenili, ko se je pripeljala carica v glavni stan. Njen nastop je prekučnil vse obstoječe načrte. Posrečilo se ji je, da so bile imenovane tiste osebe, za katere se je ona zavzemala. Stürmer, ki je zelo udan cari-

ci, je moral prevzeti zunanji urad, da dobi skupno s Hvostovom, ki je prevzel notranjo politiko, odločilen vpliv tudi na zunanjo politiko. Makarov velja za nazadnjaka, a je mož dejanja, Hvostova cenijo kot moža, ki je bil pošten in značajan. Vsi navedeni so zmerni politiki. Nova vlada lahko za korak približa svet miru.

STÜRMER DIKTATOR.

Amsterdam, 24. julija. (K. u.) Zadnje izpremembe v vladi so posledica želje vodilnih krogov, da bi se osredotočila vsa moč v rokah ministrskega predsednika Stürmerja. Zunanja ruska politika se ne bo izpremenila.

SMER RUSKE ZUNANJE POLITIKE SE NE BO IZPREMENILA.

Stockholm. Ministrski predsednik je izjavil v važnih razgovorih, da se glede na zunanjo politiko smer Rusije ne bo izpremenila.

Rotterdam, 25. julija. (K. u.) »Times« in »Daily News« naglašata, da odstop Sazonova ruske zunanje politike ne bo izpremenil.

NEMŠKO ČASOPISJE O ODSTOPU SAZONOVA.

Berlin, 24. julija. (K. u.) »Vossische Ztg.« piše: Pojasniti se bo še moralo, zakaj so strmoglavili Sazonova. Z njim je izginila zopet oseba, okoli katere so se pleli dogovori med našimi sovražniki. »Tagblatt« pravi: Naslednik Izvolskega je vodil zunanje posle skoraj šest let; zdelo se je, da je sedel posebno trdno v sedlu zadnje čase; poročilo, da je odstopil, je zato presenetilo. Ruskojaponska pogodba je naložila Rusiji strašne žrtve; Japonska je postala čez noč glavna velesila v vzhodni Aziji. Vsled nastopov ruskega brodomarja se je zopet poojstrilo razmerje s Švedsko; o postopanju z Rumunijo ruski vodilni krogi tudi ne sodijo enako.

SAZONOV IN RESNICA.

Berlin, 24. julija. »Vossische Ztg.« objavlja daljši članek o vossische stockholmskega poročevalca pod napisom: »Gospod Sazonov in resnica«. Članek navaja pismo, ki ga je pisal grof Witte 3. marca 1914 Sazonovu, ki se prične tako-le: Od leta 1907 dalje je Rusija na zaslugah Izvolskega, Sazonova in Benckendorffa izgubila svojo politično samostojnost in je postala dninarica svojega angleškega principala.

SPOR MED CARJEM IN VELIKIM KNEZOM NIKOLAJEM NIKOLAJEVIČEM.

Berlin, 24. julija. Med carjem in velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem se je zopet pojavila napetost, ki se je jasno pokazala ob priliki nekega ruskega uspeha na Kavkazu; car je namreč pač brzojavno čestital poveljujočemu generalu, ne pa kavkaškemu namestniku, velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču.

NOVA STRANKA RUSKIH KMETOV.

Petrograd, 23. julija. Iz raznih strank je nastala nova kmečka stranka, h kateri je dosedaj pristopilo 140 poslancev. Postavili so 26 programatičnih točk, od katerih jih cenzura ne dovoli objaviti 11. Sicer je program ustavno demokratičen.

ITALIJA UPNICA RUSIJE.

Rim, 24. julija. (K. u.) »Italia« javlja: Rusija je najela po posredovanju italijanskih bank 10 milijonov lir, s katerimi naj bi se poplačali prejšnji ruski nakupi v Italiji.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 24. julija. Veliki glavni stan: Dognalo se je, da so izvajali napade Angležev, o katerih se je poročalo včeraj, na bojno črto Thiepval-Guilemont, deli 11. angleških divizij, med katerimi so jih več urno privedli z ostalih bojnih črt. Edini uspeh, ki ga je dosegel sovražnik na celi bojni črti, ki ga še nismo zopet popravili, je bil, da je vdril v nekaj hiš v Pozieres, kar je moral plačati z izredno težkimi in krvavimi izgubami. V Longueval ga je vrgel mogočno izvedeni protisunek braniborskih grenadirjev, o katerih je še v spominu pri Guilemont-Douaumont pridobljena slava. Iz neke peščne jame južozapadno od Guilemont, kjer se je začasno vzgnezdil sovražnik, smo privedli 3 častnike in 141 neranjenih mož. Mala podjetja Francozov so se izjavila južno od Somme pri Soyecourt in zahodno od Hermand Owiller že v našem ognju. Boji s topovi so le začasno opešavali.

Naš plen znaša v bojih od 15. julija po dosedanjih štetjih 68 strojnih pušk. Topniški boj na desnem bregu Moze se je povišal večkrat do velike besnosti; pehota tam ni delovala.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

22. julija ob 3. uri popoldne. Na bojni črti pri Somme boji s topovi. Napad Nem-

cev se je izjalovil južno od Soyecourt. Na desnem bregu Moze topniški ogenj v odseku Fleury in boji z ročnimi granatami pri vhodih v Chapelle sein Fine. Ogenj naših strojnih pušk je odbil pri Eparges nemški napadalni poizkus.

Ob 11. uri ponoči. Izvzemši živahnega obstrlejevanja severno od Somme nobenih važnih dogodkov.

Angleško uradno poročilo.

London, 23. julija. General Haig poroča: Danes ni ničesar važnega poročati. Naši letalci so uničili včeraj šest sovražnih letal in prisilili razna druga, da so se poškodovana spustila na tla. Sovražni topniški ogenj je sestrelil eno angleško letalo, dve drugi se pogrešata.

General Haig še poroča: Ob celi nemški fronti od Pozieres do Guilemonta se je bitka danes zopet raplamenela in dosegla stopnjo skrajne ljutosti. Do ljutega spopada je prišlo pri vasi Pozieres, kjer izvajajo Nemci z mnogimi strojnimi puškami obupen odpor. Na drugih delih fronte je boj istotako ljut. O kakem odločilnem uspehu se še ni poročalo. Danes jutraj smo zopet osvojili celj Longueval, toda sovražnik je znova dosegel severni del vasi. Na podoben način je dvakrat menjal posestnika rob vasi Guilemont.

Naše čete so dosegle nov napredek blizu Pozieres, kjer smo ujeli nekaj sovražnikov. Na ostali fronti med Pozieresom in Guilemontom traja bitka s skrajno ljutostjo dalje.

Verdun.

Curih. »Petit Parisien« javlja: Nemci zdaj napadajo črto Souvill Tavannes; če jo premagajo, bo obroč okoli Verduna skoraj brez vrzeli zaključen.

Podrobnosti o glavnem angleško-francoskem naskoku.

Bern, 24. julija. Ob glavnem udarcu Angležev in Francozov v četrtek, dne 20. t. m., na nemške čete so nastopili z množicami pehote, ki so štele do 250.000 mož; nastopila je po ruskem vzorcu tudi močna angleška konjenica. Po pripravi s topovi, ki je trajala v sredo skoraj deset ur, se je pričel glavni naskok v prvih jutranjih urah v četrtek; naskakovali so nato skoraj brez vsakega presledka 14 ur. Besnosti naskoka ni zgleda. V nepreglednih oddelkih so se valili naskakovalci proti nemškim črtam; njih izgube so bile posebno za Angleže izredno težke, ker so na tesnem prostoru nastopile nenavadno velike množice. Nemški topovi na črti Martin—Puich—Guilemont so strašno morili; cele vrste so popadale, kakor da bi jih bil kdo popihal, a vedno novi valovi naskakovalcev so se valili proti nemškim črtam. Nemške čete, posebno Bavarci, ki so stali v prvi vrsti, so se zgledno držali. Nemške strojne puške so delovale strašno natančno; vsak korak napredovanja je stal sovražnika izredno veliko. Sodijo, da so izgubili Angleži ta dan 50 do 60 tisoč mož; posebno velike so bile izgube angleških častnikov, kar Angleže posebno zadene. — Angleška uradna poročila navajajo, da so izgubili Angleži v treh dneh nad 78.000 mož in nad 400 častnikov, a po sodbi Nemcev so te cenitve sploh prenizke.

Pri Somme.

Rotterdam, 23. julija. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« piše: Položaj pri Somme ni zdaj niti iz daleka za zavezniške tako upoln, kakršen je bil pred enim tednom. Uspeh tretjega napadalnega poizkusa ne odgovarja pričakovanju. Ne more se pričakovati uspeh, ki bi odločil; odpor sovražnika je namreč vedno večji, krvave žrtve naraščajo, zemlje pridobivajo vedno manj; ofenziva se zavlačuje in stoji. Umljivo je, zakaj govori nemško uradno poročilo o neuspehu ofenzive, dasi priznava sovražne pridobitve zemlje.

Francija se pripravlja na tretjo vojsko pozimi.

Geni, 24. julija. Polkovnik Feyler piše v »Journalu«: V Franciji se že, dasi obotavljajoč, sprijaznujejo z mislijo tretje vojske pozimi.

Zakaj nadaljuje Francija vojsko.

Geni. Hervé navaja mnenja prebivalstva o vojski. Pravi med drugim, da so dilo ljudje tako-le: Vojska se nadaljuje, ker hočejo generali in častniki ohraniti svoje visoke plače kolikor mogoče dolgo časa in ker koristi podaljšanje vojske ministrom, poslancem, časnikarjem in vojnim dobaviteljem. Po vojaški paradi v Parizu 14. julija, ko so se podali vojaki na bojišče, so ljudje pozdravljali vojske, častnikov pa ne. — Hervé kliče narodu, naj gleda na to, da izide iz velike moralne krize z novo, čistejšo dušo.

Francoske kmetice proti vojski.

Pariz, 23. julija. (K. u.) »Herold« piše v »Victoires«: Ženske na kmetih so v več okrajih Francije izgubile pogum; govore že tako, kakor govore ženske, kadar izgube glavo. Ene pravijo, da ne bodo obdelovale več polja, češ, če ne bo žita, se bo vojska kmalu končala. Druge ženske pravijo, da bi se najljubše rešilo vprašanje o koncu vojske, če se dr-

žavi ne bi dal več denar. »Herold« zahteva, naj vplivni možje: župniki, učitelji in župani kmetičam dopovedo, da bi se vojska ne skrajšala, marveč podaljšala, če bi izvedle svoje groznje.

Izgube Angležev.

London, 23. julija. (K. u.) Zadnji seznam izgub obsega imena 230 častnikov.

Angleži izdali 2.832.000.000 funtov šterlingov za vojsko.

London, 25. julija. (Kor. ur.) Reuter. V spodnji zbornici je zahteval Asquith 450 milijonov funtov šterlingov; vsled česar poskočijo vojni krediti od začetka vojske na 2.832.000.000 funtov šterlingov. Asquith je poročal: Dnevni izdatki, so se povišali na 5.050.000 funtov vsled izdatkov za armado, mornarico in brodogradnjo od 21. maja do 22. julija. Izdatki za mornarico so se držali na višini v novembru, pač ne bodo julija 1917 višji in bodo ostali v tej višini, če se ne bo politika zelo izpremenila. Izdatki za strelivo so dosegli svoj višek in se bodo morebiti še bolj zvišali. Posojila zaveznikom in naselbinam znašajo dnevno 132.000 funtov šterlingov, od 1. aprila do 22. julija pa na 157 milijonov.

Dogodki na Balkanu.

Vojna moč Bolgarije.

Genf, 22. julija. Pozni pojasnuje v L' Oeuvre: Sarraill nikakor ne more prodirati, ker sporazum danes ve, da šteje bolgarska armada zdaj 700.000 mož. Bolgari so mobilizirali pol milijona mož, mrtvih in ranjenecov so izgubili komaj 50.000. V letih 1914. do 1917. so potrdili in izurili 150.000 mož, a prišteti se mora še 100.000 prostovoljcev Makedoncev in Albancev; s topovi in s strelivom so Bolgari bogato preskrbljeni.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 24. julija. (K. u.) »Agence Tel. Bulg.« poroča: Sobranje je v tretjem branju sprejelo trimesečni proračun, v prvem branju pa zakoski načrt o preskrbi armade in civilnega ljudstva z živili in vprašanje izvoza in uvoza. Sabor je odgođen do 1. avgusta.

Sofija, 23. julija. Med vlado in zbornico vlada popolno soglasje. To je kralju sporočil Radoslavov, ki je priporočal tudi o koncesijah opozicije. Kralj je odobril vse vladne korake. Soglasje med kraljem in narodom je večje kakor le kdaj in bo trajalo, pa naj bo vojna še tako dolga. (»Esti Ujsag«.)

General Moschopoulos v Atenah.

Pariz, 24. julija. (Kor. ur.) »Temps« poroča iz Aten, da je grški vojni minister solunskega poveljnika generala Moschopoulosa poklical na razgovor o vojaškem položaju v Makedoniji.

Ruske vojaške odredbe proti Rumuniji?

Bukarešt, 24. julija. Iz Galaca došli potniki poročajo, da Rusi v očkavskem kanalu zbirajo velike množice vojaštva, kar more biti naperjeno samo proti Rumuniji. Kanal je popolnoma zaprt z minami. Nadalje se poroča, da so Rusi popolnoma ustavili izvoz surovin v Rumunijo.

Rumunija in entente.

Stockholm, 24. julija. »Ruskoe Slovo« brzojavlja iz Bukarešte: Krožijo vesti, katere pa je treba sprejeti z veliko previdnostjo, da so poslaniki entente Bratianu izročili noto, v kateri želijo, da se razmerje Rumunije do entente čim prej pojasni. Med drugim poudarjajo v noti, da bi nastop Rumunije po 2. avgustu bil popolnoma nepotreben in ententi celo škodljiv. Rumunija naj takoj sporoči svoje podrobne zahteve za zavezniško pogodbo. Ruski politiki, ki so bili pri Bratianu, pravijo, da Bratianu tudi navzlic noti ne misli opustiti nevtralnosti.

Še ena iz Rumunije.

Basel, 21. julija. »Basler Nachrichten« poročajo iz Bukarešte, da je Rumunija celo donavsko obrežje proglasila za vojno ozemlje. Ponočni prevoz preko mostu pri Černi vodi (zahodno od Konstanc) je zaprt. Podnevu mora biti na krovu vladni pilot.

Turčija v vojski.

Turški letalci obstreljevali Suez.

Genf, 24. julija. »Petit Parisien« poroča iz Kaira: Več turških letalcev je obstreljevalo Suez.

Boj nekdanje nemške križarke »Breslau« na Črnem morju.

Carigrad, 23. julija. (Kor. ur.) Dne 22. julija je zadela križarka »Midilli« (nekdanja nemška križarka »Breslau«) južno od Sevastopola na močno sovražno morskilo, ki je izkušala odrezati turški križarki pot. »Midilli« se je morala boriti štiri ure z neko novo rusko bojno ladjo vrste »Carica Marija« in s štirimi torpednimi rušilci najnovejše vrste. Četudi so sovražne ladje neprestano dobivale ojačenja, je prodrla križarka »Midilli« po spretnosti

svojega poveljnika obkoljujoči obroč sovražnika in se je nepoškodovana vrnila.

Na morju.

DRZEN USPEH NEMŠKIH TORPEDOVK PROTI ANGLEŠKI OBALI.

Berlin, 24. julija. Wolff javlja: Ponoči od 22. na 23. julija so nemške torpedovke odrinile od flanderske obale do blizu izliva Temze, ne da bi zadele na sovražne sile. Ko so se vračale, so zadele 23. julija zjutraj na več angleških malih križark vrste »Aurora« in na torpedne rušilce. Razvil se je kratak boj s topovi; opazovalo se je, da so naši učinkovite zadevali. Naše torpedovke so se vrstile v svoje opirališče nepoškodovane.

Boj med Angleži in Nemci na morju.

London, 24. julija. (Kor. ur.) Pororilo Reuterja: Admiraliteta javlja: Opolnoči 22. t. m. je nekaj naših lahkih ladij blizu svetilnika »Noorhinder« zapazilo dva sovražna rušilca, ki sta se umaknila, predno se jim je zadala kaka škoda. Pozneje se je zapletlo pri Schouvenbank 6 sovražnih rušilcev v boj med najbrzejšo vožnjo. Sovražnika smo večkrat zadeli, a posrečilo se mu je, da je dosegel belgijsko obal. Eno naše vozilo je bilo enkrat zadeto; en častnik in en mož sta bila lahko ranjena. Sicer ni bilo nobene izgube in nobene poškodbe. Kako prežé na trgovinski podmorski čoln

»Deutschland«.

Haag, »Daily Chronicle« poroča iz Newyorka: Dne 20. julija, ko je napočil dan, ni bilo nemškega trgovinskega podvodnega čolna več videti. Z brega se ni razločevalo, če so pospravili le jadra in periskop ali če je že nemški podvodni čoln odpotoval. Vojne ladje sporazuma se nahajajo 50 milj pred pristaniščem in so razpele mreže.

Drugi nemški podmorski čoln priplul v Ameriko?

Berlin, 24. julija. (K. u.) »Lokalanzeiger« prinaša doslej še nepotrjeno vest lista »Baseler Nachrichten« iz Londona, da je drugi nemški trgovski podmorski čoln baje priplul v Long Island vzhodno od Newyorka. Zasedran da je v pristanišču Bridgeport (Connecticut).

Amerika z nevtralcem proti blokadi.

Haag, 24. julija. (Kor. ur.) »Het Vaderland« poroča iz Washingtona: Ameriška vlada razmišlja o holandskem predlogu, da naj nevtralcem skupno nastopijo proti raznim gotovim blokadnim odredbam, zlasti proti ustavljanju pismenske pošte. Kakor se poroča, je ameriška vlada v stanu sprejeti holandski predlog.

Amerika proti »črni listi« Anglije.

Haag, 25. julija. (K. u.) »Nieuwsche Courant« izjavlja: »Odpor Amerike proti »črni listi« je dobrodošel vsem nevtralcem, ki trpe vsled trgovinske vojske. Prav jim je, ker Amerika čuti na lastnem telesu, kaj da pomeni trgovska vojska. Mogoče, da bo zato krepkeje nastopila tudi proti krivični obliki take morske vojske.

Švedska za svojo nevtralnost.

Stockholm, 23. julija. (Kor. ur.) Pri vrodu v pristanišče Lulea v švedskih vodah sta dva rušilca torpedov zasledovala štiri nemške parnike. Švedska torpedovka »Virgo« ju je pregnala. Švedska vlada je svojemu poslaniku v Petrogradu naročila protest proti ruski kršitvi švedske nevtralnosti v zadevi »Virgo«-»Malaga«.

Stockholm, 24. julija. (Kor. ur.) Uradni razglas poostreje prepoved za tuje podvodnike, da ne smejo voziti ali stati v švedskih vodah. V zvezi s to prepovedjo so pomnožili na gotovih krajih obrežno stražo. — Prišel je še tretji ukaz, ki ukazuje takoj napasti tuje podvodnike v švedskih vodah in se jih ne spozna za nevtralne ali trgovske podvodnike.

Japonske priprave na morju.

Kodanj. Iz Tokia se javlja v Petrogradu: Japonska vlada je sklenila, da bo zahtevala za povečanje vojnega brodogradnja 244.000.000 jenov; katero vsoto bo porabila v šestih letih. Za l. 1917 bo zahtevala v ta namen 45 milijonov jenov.

Razna poročila.

Nova vsilaja na Irskem.

Rotterdam. Londonski listi objavljajo cenzurirane brzojavke, da niso izbruhnili novi težki nemiri samo v Dublinu, marveč tudi na ostalem Irskem.

Japonska.

Haag. Japonski državnik grof Okuma je izjavil zastopniku lista »Manchester Guardian«, da se večina Japoncev zavzema za zvezo z Nemčijo. Opozicija in njeni krogi, ki so se vzgajali v nemški kulturi, žele zvezo z Nemčijo.

Boji v Afriki.

Angleži so v vzhodni Afriki zasedli Muheza in Amani. Nemci so se umaknili čez reko Amani. Belgijci poročajo, da so

zasedli Angleži Zukoba in Karagev in da so premagali Belgijci nek nemški oddelek pri Duzirajorhu pri jezeru Viktorija.

Dnevne novice.

— »Prav posebno so se odlikovali.« Tako se je glasila pohvala naših kranjskih mož in fantov v predvčerajšnjem uradnem poročilu. Niso se torej samo odlikovali, izrečno poudarjanje, da so se prav posebno odlikovali, polaga poseben venec junaštva na glavo sinov naših mater. Kolikor se spominjamo, na ta način kot so bili pohvaljeni kranjski lovci in sedemnajsti, doslej še ni bila v uradnem poročilu pohvaljena nobena četa. Duh Gregorčičev vodi sinove naše zemlje tudi z besedami: »Ne samo kar velema mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« Tako umeva naš narod obrambo Avstrije, v teh besedah leži skrivnost njegovega junaštva. Že v prvih dneh vojske so si naši polki zaslužili ime železni in danes, po dveh letih, kar je bila razglašena mobilizacija, pričajo zopet v prvi vrsti sinovi slovenskih zemelj, da vsak čas do konca dni hočemo vsakemu sovražniku habsburškega prestola prav posebno izpričati, da zgodovina slovenske zvestobe in slovenskega junaštva je za sodobnike pisana ravno taka, kakršna je bila pisana za slavne naše očete in dede. Možem in fantom, ki služijo naši domovini tako odličnih pohval, pa veljaj naš iskren, navdušen pozdrav, naša hvala in naš ponos.

— Utesnitev porabe mesa in masti. Deželna vlada zaukazuje: Prodaja mesa, surovega ali pripravljenega (kuhanega, pečenega, prekajenega, nasoljenega i. dr.), oddaja mesa in jedil, ki sestojijo popolnoma ali deloma iz mesa, ter uživanje mesa in jedil, ki sestojijo popolnoma ali deloma iz mesa, je dovoljeno samo v nedeljah, ponedeljkih, sredo, četrtnih in sobotah. Z mesom se umevajo vsi užiti deli goveje živine, telet, prešičev, ovac, koz, konj, kuncev, perutnine in divjačine, dalje mesne konzerve, prekajeno bacio in — z izjemami, navedenimi v § 2. — tudi klobasarsko blago. Na mast, surovo in scvrto, na slanino brez mesa, kri, mozeg iz kosti, mesno juho in na krvave, jetrne in na pretisnjene klobase se prepoved ne nanaša. — Za vrste klobas se določajo naslednje najvišje cene: za krvave klobase za 1 kg 3 K 20 vin., za jetrne klobase za 1 kg 3 K 80 vin., za pretisnjene klobase (želodec) I. vrste 9 K 60 vin., za pretisnjene klobase (želodec) II. vrste 8 K 40 vin. — Prestopki tega ukaza se kaznujejo. Ta ukaz dobi moč dne 25. julija 1916. S tem dnevom izgubi moč t. u. razglas z dne 11. maja 1915. l.

— Sv. oče bo zopet prosil. Iz Kristijanije poročajo, da bo sv. oče na drugo obletnico zopet pozival narode in vladarje, da naj sklenejo mir.

— Nov grob za Leona XIII. »Neues Wiener Journal« poroča, da so v soboto zvečer popolnoma na tihem prenesli truplo papeža Leona XIII. iz začasnega groba, kjer je počivalo od leta 1913., v levo ladjo cerkve sv. Petra.

— Madžari na potovanju. V Budimpešti je grof Andrassy imel daljši razgovor z grofom Tiszom, ki je včeraj zjutraj prišel na Dunaj na daljši razgovor z zunanjim ministrom baronom Burianom. Grof Tisza pojde k cesarju. Grof Andrassy pa je odšel v Berlin merodajnim politikom poročati o svojih razgovorih. Berlinskemu potovanju pripisujejo velik političen pomen.

— Srednja Evropa. Poslanik Mercy je na Dunaju napravil slavnostno kosilo na čast zastopnikom nemške vlade, ki so se prišli na Dunaj razgovarjati o carinskih in gospodarskih političnih vprašanjih. »Vossische Zeitung« poroča, da so avstrijski delegati pred kratkim prinesli v Berlin veselo vest, da je avstrijsko-ogrsko pogodba skoro že gotova. Ta pogodba je predpogoj in temelj dogovora z Nemčijo.

— Štajerski namestnik na južnozahodnem bojišču. Štajerski namestnik grof Clary se je mudil od 15. do 20. t. m. na italijanski bojni črti; obiskal je »železni« zbor, da ga je pozdravil in mu prinesel darove štajerske.

— Promocija. Dne 18. t. m. je bil na češkem vseučilišču v Pragi promoviran za doktorja prava g. Roman Simčič, praktikant pri c. kr. okr. sodišču v Gorici, sedaj enoletni prostovoljec, sin g. Ivana Simčič, višjega blagajnika zastavljavnice in z njo združene hranilnice v Gorici, sedaj v Ajdovščini. Častitamo.

— Mesto telega ranjenega vojnega kurata č. g. Goleca je prišel k pešpolku št. 97 vojni kurat č. g. Dejak Alojz.

— Oddaja žvepla. Deželni odbor je prejel in razdelil tri vagone žvepla, med vinorodne občine. Ker ima priti še nekaj žvepla na Kranjsko, naj se županstva, ki ga žele še dobiti za svoje vinogradnike, nemudoma prigrase pri deželnem kulturnem uradu v Ljubljani s svojimi naročili.

— Vič. Zopet so se oglasili v zvoniku vsi štirje zvonovi in zapeli mrliški pozdrav na galiskem bojnem polju padlemu junaku, vrlému mladeniču. zvestemu čla-

nu tukajšnjega katoliškega slovenskega izobraževalnega društva Ignaciju Svetlin. Te dni smo prejeli uradno sporočilo, da je umrl junaške smrti v boju za domovino. Več mesecev je blagi Nace kljuboval zahrbtnemu Italijanu, kjer je bil za svojo hrabrost tudi odlikovan; prestavljen na rusko bojišče je bil zadet smrtonosno. Bil je vedno zgled točnega spolnjenja dolžnosti. Blagi Nace, počivaj v sv. miru in sprosi našemu društvu sebi enakih vrlih mladeničev.

— Padel je na severnem bojišču rezervni kadet Konrad Živko, sin bivšega nadučitelja Živka v Poberžu pri Mariboru.

— Osmrtica in zažala po t. g. IV. Korbar je po neljubi pomoti izostala v včerajšnjem listu. Priobčujemo jo danes.

— Nov list v Primorju. Na Sušaku je pričel izhajati nov krajevni dnevnik »Primorske novine«.

— Obsojen časnikiar. V Gradcu se je pričela 16. t. m. razprava proti bivšemu uredniku splitske »Slobode« Niku Bartuliću. Obsojen je bil na pet let ječe. Vložil je ničnostno pritožbo.

— Vojaške oprostitev na Ogrskem. Ogrski vojaški strokovni list »Külügy Hírlapja« piše: Iz virov, ki se jih ne da kontrolirati, je vnovič prišla vest, da misli vlada oprostitev omejiti. Vlada da stoji na stališču, da je meja oprostitev že dosežena in da novih oproščenj ni mogoče več dajati. Pri novih prošnjah da bo vlada le v prav redkih slučajih delala izjemo in se tudi v teh slučajih držala načela, da se je treba bolj ozirati na starejše črnovojne.

Od mlajših šestih letnikov da ne bo nihče oproščen. Kar se tiče vpoklica oproščenih, odločitev, še ni padla. Vpoklicali da bodo tudi del tistih, ki so oproščeni v podjetjih pod vojaškim nadzorstvom. — Neki drugi vir poroča, da bodo najprvo vpoklicali mlajše letnike oproščenih. To spravljajo s tem v zvezo, da bodo na novo prebrane vpoklicali šele kasneje.

Ljubljanske novice.

Ij Kapelica naše ljube Gospe na ljubljanskem Gradu. Jutri 26. julija bo ob pol 10. uri slovesno blagoslovljena gozdna kapelica naše ljube Gospe na ljubljanskem Gradu. Pri blagoslovljenju sodeluje pevski in glasbeni zbor vojnih ujetnikov. Dostop občinstvu dovoljen. Kapelico je v smrekovem gozdiču pod razvalinami starega ljubljanskega Gradu dal zgraditi g. major vitez pl. K. e. r. n. katerega ime bo za vedno združeno s preurejenim ljubljanskim Gradom in njegovimi novimi izprehodi, kar je vse zasluža trudoljubnosti in požrtvovalnosti g. majorja.

Ij Cesarski svetnik Anton Maier. Okrajni šolski nadzornik za Ljubljano Anton Maier je vstopil v pokoj in je bil ob tej priliki odlikovan s častnim naslovom cesarskega svetnika. — Kdor je zasledoval zadnjih dvajset let razvoj slovenskega šolstva v Ljubljani, ta bo znal prav in pravično ceniti tiho in neumorno delovanje cesarskega svetnika Maierja. Mnogoleten praktičen učitelj si je nabral mnogo in bogatih izkušenj, bil je strokovno zelo izobražen vzgojeslovec, vnet za napredek šole, učiteljstva in mladine. Marljiv je bil v svojem poslu kakor mravlja, in kljub svojemu rahlemu zdravju je posvečal vse svoje bogate duševne sile učiteljski stroki. Želimo mu, da se še mnogo let v zasluženem pokoju raduje uspehov svojega truda na ljudsko-šolskem polju.

Ij Oddaja moke pri mestni aprovizaciji. Za dobavo moke pri mestni aprovizaciji naj se zglaše: jutri v sredo, dne 26. t. m. trgovci iz Ljubljane; v četrtek, dne 27. t. m. peki in mokaži iz Ljubljane; v petek, dne 28. t. m. pa okoliški trgovci, vselej ob 8. uri zjutraj v prejšnji Gallettovi hiši, I. nadstropje, mestna posvetovalnica.

Ij Nakup volne. Vsi, ki imajo prodati volno (Hallina, Neutuch, Weichwolle, Tybet, Neues Bauertuch i. dr.), naj to naznanijo edinemu tukajšnjemu poverjencu za nakup volne Henriku Neumannu na Resljevi cesti št. 1. Pismo naj se ga obvesti z vojno dopisnico. Razen Neumann volne na Kranjskem ne sme nihče nakupovati.

Ij Padel je na tirolskem bojišču podlovec Franc Heyss iz Ljubljane.

Ij Bolniška blagajna članov in članic zadruga krojačev itd. je začela poslovati. Mesečni prispevki se pobirajo v navadnih urah pri zadrugi. Kdor še ni izpolnil prijavnega pola, se pozivlja, da isto nemudoma izpolni in pošlje načelnstvu zadruga. Pri pomni se, da je bolniška blagajna obli-gatorična ter se bodo zaostali doneski iztirjali potom mesnega magistrata, kar naj se blagovolji vzeti na znanje.

Ij Zopet lahkoživka. Dvajsetletna Ana Weberjeva, rodom iz Kranja, se je, kakor že več njenih sovrstnic, rajši pečala z raznimi nespodobnimi posli, kakor pa s poštnim delom. Oblast je to uvidela, in ker nikakor ni hotela na pravo pot, jo je sodišče obsodilo v prisilno delavnico v Ljubljani na štajerskem, kamor je morala v soboto z neprostovoljnim spremstvom.

Te vrste mrčes se je posebno zaredil od izbruha vojske sem.

Goriško pismo.

Gorica, 23. julija 1916.

V Gorici živimo, živimo naprej med strahom in upom. Precej drugačno je to življenje po drugih mestih, a mi skoro vedno manje občutimo to velikansko razliko od prej in zdaj. Uživali smo se v vse in se vsemu privadili. Drugod imajo godbe in koncerte, gledališke predstave, sprehode, zabave. Mi tu teh stvari ne poznamo več, skoro ne občutimo več potrebe po takih mehkužnostih. Za koncerte so nam treski granat, a mesto gledališče imamo tu okrog eno samo veliko pozorišče, na koji se vrši krvava tragedija te grozne vojske. Pa bolj ko vsi drugi po varnih krajih spoznavamo z vsakim dnem, da junaštvo, ljubezen do domovine niso prazne besede. O tem glasno govori štirinajst mesecev vojske, vse, kar vidimo in doživljamo, je sijajno spričevalo junaštva in domovinske ljubavi našega vojaštva in sploh našega ljudstva. Ni lepo, ni prijetno in varno v Gorici, a mnogo iskrenosti, mnogo plemenitosti in resničnih veličin se vidi tukaj pod ognjem sovraških topov.

Tako nam potekajo dnevi, zdi se neverjetno hitro. Posebno če sovažnik več dni miruje, če ne siplje svojih krogel na mesto, potem se za kratek čas celo pozabi, da nam vedno visi smrt nad glavami.

Take dni imamo sedaj, vsaj po večini.

Vsak dan grmijo oboji topovi. A laške granate grejo večinoma daleč, puščajo mesto pri miru. Proti večeru pa začne navadno vsak dan zamolklo pokati na Kalvariji, to so mine, ki se s peklenkim hrupom razkosavajo ob bojni črti, tako da še v mestu šklepečejo šipe.

V petek, dne 21. t. m. okoli osmih zvečer je sovražnik spustil nekaj granat v mesto. Ena je poškodovala hišo admirala Spauna na Korzu. Par jih je padlo blizu poštnega poslopja, ena ravno na vogal pod poštno uro. Menda ni bilo drugih nesreč, kakor da je bila neka ženska lahko poškodovana in da so se ljudje precej prestrašili, boječ se, da jih bodo Lahi vrgli Bog ve koliko na mesto. K sreči so hitro nehali.

Včeraj tudi ni bilo nič posebnega. Topovi so grmeli kakor vedno in aeroplani so delali svojo poizvedovalno službo na obeh straneh.

Danes je poteklo 14 mesecev od pričetka laške vojske. Na teh 14 mesecev zremo lahko s ponosom in s polnim zadovoljenjem. Lahi niso čisto nič opravili in tako tudi v bodoče ne bodo nič dosegli. Usoda Italije je v vseh vojskah že vedno bila ta, da je odnesla iz bojnih polj mesto lažarstva le blamaže. Tako bo tudi sedaj.

Odlikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila pred sovažnikom padli poročnik 87. pp. Feliks Tekusch in ranam podlegli poročnik 27. pp. Herman Selle. — Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 7. polj. top. p. Viljem Neder. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: podpolkovnik 88. pp. Kamil Polajnar pl. Kankerburg, nadporočnik 87. pp. Rud. Brauneis, poročnik 25. polj. havb. p. Iv. Murko, poročnik 14. pp. Martin Knol, poročnik 8. pion. baona. Franc Kolarič, nadporočnik 37. pp. Hubert Kos, poročnik 77. pp. Ivan Prelesnik, nadporočnik Ivan Pivko in črnovoj. nadporočnik Anton Jeglič, pri mob. rez. bolnici št. 2/8. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil voj. oskrbniški akcesist v Krakovu Beno Sirk. — Srebrn zaslužni križec s krono so dobili: višji podkovski mojster 2. ul. p. Josip Grčar, mojster 1. mont. skladišča Franc Sterniša in mojster mont. skladišča št. 3 Matej Osterc. — Železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila narednik 17. pp. Ivan Mahr in rač. podčastnik 47. pp. Karel Vračko. — Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil podpolkovnik 4. dom. p. Edvard Alpi pri 27. dom. p. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo sta dobila major 21. dom. p. Ivan Haradauer pl. Heldendauer, pri 27. dom. p. in poročnik 4. dom. p. Josip Verbnik. — Ponovno pohvalno priznanje so dobili stotnik 5. dom. p. Evgen Ripp, nadporočnik 5. dom. p. Bogomir Scheibner in poročnik 26. dom. p. Oton Rode. — Najvišje pohvalno priznanje je dobil stotnik 151. črnovoj. pp. Josip Krasnig. — Železni zaslužni križec s krono je dobil že prej odlikovani ognjičar Ivan Haller, dodeljen diviz. mun. parku 22.

Izdaja konzorcij »Slovenca«

Naročite „Slovenca.“

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da se je naša ljubljena soproga in dobra mati gospa

Marija Tome

danes ob 3 uri zjutraj po daljšem bolehanju, previdena s sv. zakramenti v 42. letu starosti preselila v boljše večnost.

Pogreb nepozabne se vrši v četrtek 27. t. m. ob 8 uri na tamonjske pokopališče.

Priporočamo jo v molitvi!

Sv. Vid nad Ljubljano, 25. julija 1916.

Žalujejo ostali.

V neizmerni težki boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš vročeljubljeni, nadvse blagi, nepozabni sin

Aloizij Bartol

padel dne 6. julija, zadet od sovražne granate in je v evetu mladosti izročil svojo plemenito dušo Vsemogočnemu. Ni mu bilo dano še enkrat videti svojce, ki jih je tako iskreno ljubil. Padel je kot junak za domovino. Bodi mu lahka tuja zemlja!

Hrib-Loški potok, 24. 7. 1916.

Žalujejo rodbina
Bartoleva.

1736

Zahvala.

Povožem boleznin in smrti naše ljubljene hčerke, oziroma sestre, svačinje in tetke, gospodične

Ana Jelenec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano naklonjenost in pomoč med boleznijo, za ustmene in pisane izraze tolažbe ob smrti ter za častno spremstvo ob pogrebu.

V prvi vrsti pa se še zahvaljujemo pred. konventu Usmiljenih bratov v Kandiji ter velečenjenina rodbinam: dež. sod. svet. Kovačevi in Zuro-Štemburjevi, ki sta nam bili v tem težkem času vedno tako milostno na pomoč.

V Kandiji in Metliki, dne 23. julija 1916.

1735

Žalujejo ostali.

Kmetijsko društvo v Vipavi

ima poleg mašnih vin tudi izvrstnega namiznega belega vina večjo zalogo po 135 kron hektu loco klet, in dober po 150 K. Kdor želi kupiti večjo množino, naj pride pokušati v Vipavo. — Načelstvo.

rizling

! Milo za pranje !

zajamčeno 28% in 36% maščobe v originalnih zabojih a 50 kg, po nizkih cenah razpošilja, dokler zaloga trdika A. KUSMAN, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Glasovirje,
planine,
Phonola,
električne glasovirje,
Orchestrone
i. t. d.

S. KMETETZ

Ljubljana

Kolodvorska ul. 26.

Išče se za pripravo k maturi za avgust in september

korrepetitorja

s posebnim znanjem v matematiki, nekaj latinščine in grščine proti prosti hrani, stanovanju in primernemu plačilu. — Vstop takoj. Poduk nemški. Ponudbe na upravo lista pod »maturant 1916«, 1733.

Suhe gobe, vinski kamen, med, vosek, kumno in jancež ter sploh vse geželne pridelke kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje.

Isto tako tudi vsako množino raznovrstnih praznih sodov in vreč.

Išče se izurjen

POLIR

in tesarji za zgradbo železobetonskega mostu Ponudbe naj se pošljejo na Jos. Dubsky & Co. Zagreb.

Pristno črno kalimatinsko

vino Opollo

odda se vsaka množina a K 1.00 Ponudbe prosim na upravnistvo tega lista pod naslovom »Opollo 1719«

V trgovino z mešanim blagom se sprejme takoj ali pozneje

kontoristinja in trgovski sotrudnik.

Naslov pove uprava tega lista pod štev. 1714.

Sedemnajstletna

deklica

želi v svrhu znanja nemščine stopiti v službo h kakim nemški obitolji brezplačno, zmožna šivanja in drugih del. Oglasi pod Brezplačno 1732.

ZAHVALA.

Za obile dokaze sočutja, za darovane krasne vence ter nadvse častno spremstvo na zadnjem potu ob pretrani smrti globoko ljubljenega soproga gospoda c. k. finančnega komisarja

Ivana Korbarja

izrekam vsem svojo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujem čast. duhovščini, zastopnikom c. k. finanč. ravnateljstva gospodom c. k. finanč. nadsvetniku Avianu, finanč. svetnikoma Jerovcu in Grabnerju, dalje g. c. k. okr. komisarju Friedl-u, g. c. k. okr. sodniku Luschinu, gosp. županu lekarnarju Robleku z obč. svetniki, g. c. in k. stotniku gener. štaba Grundnerju, predsed. podruž. Slov. plan. društva Segatu, sod. svetniku v. p. Koblerju, c. k. davč. uradnikom iz Radovljice in Kranjske gore vsem drugim zastopnikom uradov, gg. županom iz okraja ter sploh vsem spremljevalkam in spremljevalcem nepozabnega ranjkega na zadnjem potu. Dragega pokojnika priporočam v blag spomin.

V Radovljici, dne 21. julija 1916.

Anica Korbar zase in sorodnike.

Ana Korbar roj. Jaritz naznanja potrta od hude bolesi v svojem ter sinčka Ivota ter vseh sorodnikov imenu prežalostno vest, da je njen nad vse ljubljani soprog ozir. najboljši oče, brat, zet, stric in svak, gospod

Ivan Korbar

c. k. finančni komisar

dne 18. t. m. vsled tragične nezgode v planinah nenadoma preminil.

Pogreb se je vršil danes.

V Radovljici, dne 21. julija 1916.

Potrtem srcem javljamo pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani sin in brat

Vladimir Milavec

c. in kr. kadet, abiturient I. drž. gimnazije

padel v nedeljo dne 9. julija ob 6. uri zjutraj na jugozapadnem bojišču v cvetoči dobi 19 let.

Pokopan je bil na skupnem voj. pokopališču na gori Cima Dodici dne 10. jul. 1916.

Maše zadušnice darovale se bodo v četrtek dne 27. julija ob 10. uri v župni cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani in pozneje v Cerknici.

V Ljubljani, 25. julija 1916.

Manica Milavec, mati.

Hugo, brat.

Slavica, sestra

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Najnovejše bluže za dame

Mestni trg št. 10

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Glavinčar, državni poslanec.